

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 159g/2018

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi
din articolul 308 alin. (3) din Codul de procedură penală

CHIȘINĂU

15 noiembrie 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Igor DOLEA,
dlui Victor POPA,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Aliona Balaban, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 9 noiembrie 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 15 noiembrie 2018 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „demersul de prelungire a arestării se depune cu cel puțin 5 zile până la expirarea termenului de arestare” din articolul 308 alin. (3) din Codul de procedură penală, ridicată de către dl avocat Igor Hlopețchi, în dosarul nr. 16rj-683/18, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 9 noiembrie 2018 de către dl judecător Iurie Melinteanu de la Curtea de Apel Chișinău, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, se află cauza penală privind învinuirea dlor Oleg Pruteanu, Roman Slutu, Ion Corcodel și Alexandru Onișciuc de comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 47, 217¹ alin. (4) literele b) și d), 243 alin. (3) literele a) și b), 248 alin. (5) literele b) și d) și 284 alin. (1) din Codul penal.

4. Pe 19 octombrie 2018, prin încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admis demersul procurorului privind prelungirea măsurii arestării preventive.

5. Pe 22 octombrie 2018, dl avocat Igor Hlopețchi a depus o cerere de recurs împotriva încheierii judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 19 octombrie 2018.

6. În cadrul ședinței de judecată din 29 octombrie 2018, dl avocat Igor Hlopețchi a ridicat excepția de neconstituționalitate a unui text din articolul 308 alin. (3) din Codul de procedură penală.

7. Prin încheierea instanței de judecată din aceeași dată, s-a dispus trimiterea unei sesizări la Curtea Constituțională, în vederea soluționării excepției de neconstituționalitate.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

9. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 308 Examinarea demersurilor privind aplicarea față de învinuit a arestării preventive, arestării la domiciliu sau prelungirea duratei arestării învinuitului

„[...]”

(3) Demersul de arestare se depune la judecătorul de instrucție cu cel puțin 24 de ore până la expirarea termenului de reținere, iar în cazul minorului – cu cel puțin de 5 ore până la expirarea termenului de reținere. Demersul de prelungire a arestării se depune cu cel puțin 5 zile până la expirarea termenului de arestare. În caz de nerespectare a acestor termene, judecătorul de instrucție, fără a convoca ședința, printr-o încheiere motivată, respinge demersul.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că dispozițiile articolului 308 alin. (3) din Codul de procedură penală, care stabilesc termenul de 5 zile pentru a depune demersul de prelungire a arestării până la expirarea termenului de arestare, sunt contrare articolelor 20, care garantează accesul la justiție, și 26, care prevede dreptul la apărare, din Constituție.

11. De asemenea, autorul menționează că termenul de 5 zile, care este prevăzut pentru a depune demersul de prelungire a arestării în situația în

care nu sunt exceptate zilele nelucrătoare, nu este suficient pentru pregătirea unei apărări efective.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl avocat Igor Hlopețchi, în dosarul nr. 16rj-683/18, pendinte la Curtea de Apel Chișinău. Sesizarea este formulată de către un subiect abilitat cu acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

15. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „demersul de prelungire a arestării se depune cu cel puțin 5 zile până la expirarea termenului de arestare” din articolul 308 alin. (3) din Codul de procedură penală.

16. Curtea constată că, potrivit autorului excepției, dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 20 și 26 din Constituție, deoarece nu sunt exceptate zilele nelucrătoare din termenul care este prevăzut pentru a depune demersul de prelungire a arestării preventive și, în consecință, acest termen nu este unul rezonabil pentru a pregăti o apărare efectivă.

17. Cu privire la pretinsa încălcare a articolelor 20 și 26 din Constituție, Curtea constată că aceste critici nu sunt fondate.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că articolul 308 alin. (3) din Codul de procedură penală reglementează termenul de depunere de către procuror la judecătorul de instrucție a demersului de arestare, precum și a demersului de prelungire a arestării. Astfel, în cazul demersului de prelungire a arestării, norma prevede că acesta se depune cu cel puțin 5 zile până la expirarea termenului de arestare.

19. Curtea reiterează că termenele în procesul penal sunt intervale de timp în cadrul cărora sau după expirarea cărora pot fi efectuate acțiuni procesuale conform prevederilor Codului de procedură penală.

20. În acest context, Curtea menționează că modul de calculare a termenelor procedurale, precum și momentul de la care pornește calcularea termenelor și momentul expirării acestora sunt reglementate de articolul 231 din Codul de procedură penală. De asemenea, Curtea notează că la articolul 233 Codul de procedură penală prevede o modalitate distinctă de calculare a termenelor în cazul măsurilor preventive.

21. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că prevederile articolului 231 din Codul de procedură penală se referă la termenele procedurale care sunt instituite în considerarea unor drepturi și interese procesuale, reglementarea lor disciplinând activitățile incluse în sfera procesului penal. Dispozițiile articolului 233 din același Cod vizează termenele care

garantează respectarea unor drepturi substanțiale, ca dreptul la libertatea individuală și siguranța persoanei. Curtea a notat că la calcularea termenului de 5 zile prevăzut de articolul 308 alin. (3) din Codul de procedură penală sunt incidente normele prevăzute la articolul 231 din cod, deoarece acest mod de calcul este de natură a garanta exigențele pentru care a fost instituit termenul respectiv (DCC nr. 11 din 9 februarie 2018, §§ 22-23).

22. Astfel, Curtea observă că instituirea acestor reglementări au drept scop acordarea unui interval de timp suficient pentru ca demersul cu privire la prelungirea duratei arestării învinuitului să fie soluționat cu respectarea dreptului la apărare și garantarea libertății individuale a învinuitului reținut.

23. În acest context, Curtea menționează că, în cazul în care avocatul învinuitului supus arestării preventive consideră că timpul scurs între momentul în care a luat cunoștință de data și ora la care soluționarea demersului procurorului va avea loc nu este suficient pentru realizarea unei apărări eficiente și adecvate, acesta poate solicita el însuși un termen pentru studierea materialelor din dosar și formularea apărării.

24. Curtea reține că aceste constatări decurg din conținutul dispozițiilor legale cuprinse la articolul 308 alin. (2) din Codul de procedură penală, care prevăd în mod clar că judecătorul de instrucție, la solicitarea învinuitului ori a avocatului său, le va oferi acestora suficient timp pentru a lua cunoștință de conținutul dosarului înainte de începerea ședinței.

25. Astfel, judecătorul de instrucție, abilitat cu examinarea demersurilor procurorului de prelungire a duratei ținerii sub arest, în funcție de circumstanțele fiecărei cauze, trebuie să pună în balanță toate elementele specifice cauzei pentru satisfacerea atât a dreptului la apărare, cât și a dreptului de soluționare a cauzei într-un termen rezonabil.

26. În jurisprudența sa, Curtea a relevat că, prin instituirea termenului de 5 zile pentru depunerea demersului de prelungire a arestării până la expirarea termenului de arestare, legislatorul a urmărit scopul de a acorda un interval de timp suficient pentru ca demersul să fie soluționat cu respectarea dreptului la apărare și a libertății individuale (DCC nr. 22 din 10 martie 2017, § 24).

27. Prin urmare, Curtea menționează că nu poate reține critica referitoare la pretinsa încălcare a articolelor 20 și 26 din Constituție, deoarece legislatorul a prevăzut garanții procesuale care să permită participanților la proces să-și pregătească apărarea.

28. De asemenea, Curtea constată că în speță autorul excepției ridică o problemă de interpretare și aplicare a legii referitoare la calcularea termenului de depunere a demersului de prelungire a arestării preventive, fapt care excede competenței Curții Constituționale.

29. Având în vedere cele menționate, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 308 alin. (3) din Codul de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, ridicată de către dl avocat Igor Hlopețchi, în dosarul nr. 16rj-683/18, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 15 noiembrie 2018

DCC nr. 131

Dosarul nr. 159g/2018